

บทที่ 4

ความหมายของคำว่าเด็กกระทำผิด (The Definition of Juvenile Delinquent)

จากแนวความคิดที่ต้องการจะให้มีการแยกเด็กที่กระทำผิดออกจากอาชญากรผู้ใหญ่ และมุ่งที่จะให้การแก้ไขสงเคราะห์คุ้มครองให้กลับตนเป็นคนดียิ่งกว่าการลงโทษ ดังนั้นการที่จะพิจารณาแต่เพียงว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิดตามกฎหมายอาจทำให้เกิดเหตุการณ์สายเกินแก้ เด็กอาจกลายเป็นอาชญากรที่ร้ายแรงได้ การพิจารณาความหมายของคำว่า เด็กกระทำผิด จึงได้ขยายกว้างออกไปจากการกำหนดแต่เพียงการกระทำผิดกฎหมายอย่างผู้ใหญ่เท่านั้น

การพิจารณาความหมายของคำว่าเด็กกระทำผิด อาจแยกพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน ประกอบกัน คือ

1. เกณฑ์อายุ และ
2. เกณฑ์การกระทำผิด

1. เกณฑ์อายุ

ประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดเกณฑ์อายุไว้ในการพิจารณาให้การสงเคราะห์คุ้มครองว่าเกณฑ์อายุขั้นต่ำเท่าใดจึงจะเริ่มให้เด็กมีความรับผิดชอบทางอาญา และเกณฑ์อายุขั้นสูงเท่าใด ซึ่งจะถือว่าพ้นจากเกณฑ์ที่จะใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนได้ ดังนั้นผู้กระทำผิดที่ได้รับความสงเคราะห์คุ้มครองจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำที่กำหนด และขั้นสูงไม่เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์อายุนี้ แต่ละประเทศได้กำหนดแตกต่างกัน

ก. เกณฑ์อายุขั้นต่ำ

อินเดีย ปากีสถาน อายุ 7 ปี ลงมายังไม่มีความผิดทางอาญา

ซีลอน อายุ 8 ปี ลงมายังไม่มีความผิดทางอาญา

ฟิลิปปินส์ อายุ 9 ปี ลงมาไม่ต้องรับโทษทางอาญา

ญี่ปุ่น อายุ 14 ปี ลงมาไม่ต้องรับโทษทางอาญา

ไทย อายุ 7 ปี ลงมายังไม่มีความผิดอาญา

อังกฤษ เดิมถืออายุ 8 ปี ลงมายังไม่มีความผิดอาญา เพราะสันนิษฐาน
เด็ดขาดว่า ยังไม่มีเจตนาร้าย ต่อมาตั้งแต่ ค.ศ. 1964 ได้เขียนอายุจากเดิม 8 ปี เป็น 10 ปี
ลงมายังไม่มีความผิดอาญา

สหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำไว้ แต่ในการพิจารณาคดี
คดีของศาลเด็กในสหรัฐส่วนใหญ่มักถือหลักกฎหมายทั่วไป (Common Law) โดยถือว่า
อายุ 7 ปี ลงมาไม่มีความผิดทางอาญา แต่ในบางรัฐ เช่น รัฐเทกซัส ถืออายุขั้นต่ำ 10 ปี

ข. เกณฑ์อายุขั้นสูง

ที่ถืออายุ 20 ปี คือ ญี่ปุ่น เกาหลี

ที่ถืออายุ 18 ปี คือ ไทย จีน (ไต้หวัน) อินโดนีเซีย อินเดีย (เฉพาะหญิง)

อิหร่าน เวียดนาม

ที่ถืออายุ 17 ปี คือ มาเลเซีย

ที่ถืออายุ 16 ปี คือ ศรีลังกา ฮองกง อินเดีย (เฉพาะชาย) ปากีสถาน ฟิลิปปินส์

สิงคโปร์

ยุโรปและออสเตรเลีย

ที่ถืออายุ 21 ปี คือ สวีเดน

ที่ถืออายุ 18 ปี คือ ประเทศส่วนมากของยุโรปและออสเตรเลีย

ที่ถืออายุ 17 ปี คือ กรีซ โปแลนด์ อังกฤษ

ที่ถืออายุ 16 ปี คือ เบลเยียม อิสราเอล

สหรัฐอเมริกา แตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ ถืออายุ ตั้งแต่ 15 ปี ถึง 21 ปี แต่รัฐ
ส่วนใหญ่ถือเกณฑ์อายุ 18 ปี

การกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำและขั้นสูงในการที่จะถือว่าเป็นเด็กกระทำผิด แล้ว
แต่ละประเทศยังถือเกณฑ์อายุในการขึ้นศาลคดีเด็กว่าจะถืออายุขณะใด คือ ขณะกระทำ
ความผิดขณะถูกจับ ขณะถูกฟ้อง หรือขณะศาลพิพากษาคดี โดยกฎหมายแต่ละประเทศ
ได้บัญญัติไว้แตกต่างกันดังนี้ คือ

ก. ถือเอาอายุขณะกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ขึ้นศาลคดีเด็ก

ได้แก่ ญี่ปุ่น บอมเบ ฟิลิปปินส์ ไทย คือ ถ้าขณะกระทำความผิดอายุอยู่ใน
เกณฑ์ในศาลคดีเด็กฯ แล้ว ไม่ว่าจะถูกจับ หรือถูกฟ้อง จะมีอายุเกินความเป็นเด็ก
หรือเยาวชนหรือไม่ก็ตาม ศาลคดีเด็กฯ มีอำนาจชำระคดี

ข. ถือเอาอายุขณะฟ้องศาลเป็นเกณฑ์

คือ ถึงแม้ว่าในขณะที่กระทำความผิดจะมีอายุอยู่ในเกณฑ์เป็นเด็กหรือเยาวชนแล้ว ในขณะที่ฟ้องศาลจะต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์เป็นเด็กหรือเยาวชนด้วย ถ้าในวันที่ส่งฟ้องศาลอายุเกิน ศาลคดีเด็กฯ จะไม่มีอำนาจชำระคดี จะต้องนำคดีไปฟ้องยังศาลธรรมดาซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาโดยทั่วไป ถือเอาอายุขณะกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ขึ้นศาลคดีเด็กฯ แต่บางรัฐ เช่น รัฐเท็กซัส ถือเกณฑ์อายุขณะฟ้องศาล แต่ได้ขยายเกณฑ์อายุขึ้นศาลออกไปจนถึงอายุ 20 ปี แต่ในบางรัฐมีข้อยกเว้นในความผิดซึ่งมีโทษร้ายแรงถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต ถ้าผู้ที่กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป คดีเหล่านี้จะไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลคดีเด็กฯ

ค. ถือเอาอายุขณะศาลพิพากษาเป็นเกณฑ์

กฎหมายบัญญัติให้ถือเอาอายุในวันที่ศาลพิพากษาเป็นเกณฑ์ ถึงแม้ขณะกระทำความผิด และในวันที่ถูกฟ้องจะต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์แล้ว ในวันที่ศาลพิพากษาก็จะต้องมีอายุอยู่ในเกณฑ์ด้วย ถ้าอายุในวันที่ศาลพิพากษาเกินเกณฑ์ ศาลคดีเด็กฯ จะหมดอำนาจชำระคดีต้องโอนคดีไปให้ศาลธรรมดาชำระคดี ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ ศรีลังกา ปากีสถาน อินเดีย (ยกเว้นบอมเบ)

2. เกณฑ์การกระทำความผิด

การพิจารณาความหมายของคำว่า เด็กกระทำความผิด จะต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ 2 อย่าง ประกอบกัน คือ เกณฑ์อายุ และเกณฑ์การกระทำความผิด ซึ่งเกณฑ์การกระทำความผิดของเด็กมีความหมายกว้างโดยรวมทั้งการกระทำความผิดทางอาญา และการประพฤติตนไม่สมควรด้วย ซึ่งอาจพิจารณาได้เกณฑ์การกระทำดังนี้

1. เด็กที่กระทำความผิดกฎหมายอาญา

2. เด็กที่ปรับตัวเข้ากับบรรทัดฐานทางสังคมไม่ได้ หรือที่เรียกว่าความผิดตามสถานะของบุคคล เช่น การประพฤติเสเพล การหนีออกจากบ้าน หนีโรงเรียน การไม่เคารพเชื่อฟังบิดามารดา การเร่ร่อนอยู่ในที่สาธารณะ การแสดงกิริยา วาจาหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ไม่สุภาพ ซึ่งความผิดเหล่านี้ ถ้าผู้ใหญ่กระทำจะไม่ถือเป็นความผิด

3. เด็กที่จำได้รับการสงเคราะห์และคุ้มครอง เป็นกรณีที่เด็กไม่ได้กระทำความผิด แต่เป็นผู้ที่ถูกทอดทิ้งหรือไม่ได้รับการปฏิบัติโดยชอบ ซึ่งถือว่าอยู่ในอำนาจของศาลคดี

เด็กฯ ด้วย เช่น เด็กอนาถา เด็กจรจัดไม่มีที่อยู่อาศัย เด็กกำพร้าบิดามารดา เด็กที่บิดามารดาไม่เลี้ยงดู เด็กยากจนที่บิดามารดาไม่สามารถให้การเลี้ยงดูได้

สำหรับเกณฑ์การกระทำผิดของเด็กของไทยนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มาตรา 11 ซึ่งอาจสรุปเกณฑ์การกระทำผิดได้ ดังนี้ คือ

1. การกระทำผิดกฎหมายอาญา (มาตรา 11 (1))

2. การกระทำซึ่งถือว่าเป็นความผิดของเด็กโดยเฉพาะ อันได้แก่ เด็กซึ่งมีปัญหาทางความประพฤติ เด็กที่ประพฤตินั้นไม่สมควรแก่วัย เช่น ประพฤติเกเร เทียวเร่ร่อนไปในที่สาธารณะ หนีโรงเรียน และรวมทั้งเด็กที่จำต้องได้รับความสงเคราะห์เนื่องจากกำพร้าบิดามารดา หรือถูกบิดามารดาทอดทิ้ง หรือเป็นเด็กพิการทางร่างกายจิตใจหรือสมองอันอาจจะเป็นอันตรายต่อตัวเด็กเองหรือผู้อื่น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา 11 (4)

จะเห็นได้ว่า ความหมายของคำว่า เด็กกระทำผิดของไทยจะต้องพิจารณาจากเกณฑ์อายุ ซึ่งถือเอาในขณะกระทำผิดเป็นเกณฑ์ คือ อายุเกิน 7 ปี แต่ยังไม่ถึง 8 ปี บริบูรณ์ และเกณฑ์การกระทำผิดตามมาตรา 11 (1) และ (4) ประกอบกัน